

paa Veivæsenet og de dermed forbundne Udgifter, skal ikke tilbageholde den Ytring, at efter vor Formening kan en fortløbende technisk Control ikkun med stor Bønselighed og Bekostning etableres udenfor Forbindelsen med den administrative og oeconomicke Control, der tænkes udført igjennem Amtet. Ligesom der fra Statens Side ingenstunde er gjort Fordring derpaa, saaledes skjønner Commissionens Fleertal den heller ikke nødvendiggjort ved Hovedlandeveienes Overgang til de mindre Landeveies Klasse, og ret beseet turde det ved en velanlagt Veis forsvarlige og derhos oeconomicke Bedligholdelse mindre komme an paa en udmærket technisk Uddannelse og Ledelse; end paa administrativ Dygtighed og Forstand paa at rette sine Fordringer ikke blot paa Maalet men ogsaa efter Midlerne. Kan man saaledes end ikke tilraade at efterstræbe en med Bestyrelsen sideordnet Control, maa Commissionen dog ansee det for nødvendigt, at Regjeringen til sin Control med Landets Veivæsen benytter technisk uddannede Mænd; thi disses critiske Bedømmelse af Veiene vil kunne have en betydelig Indflydelse paa Amternes Virksomhed; naar de forstaae at sætte sig i det rette Forhold til de communale Bestyrelser, der i de allerfleste Tilfælde med Tak ville modtage den Veiledning, saadanne Mænd kunne give.

Men naar Regjeringens Control maa indskrænkes til at være et Tilsyn med, at de communale Bestyrelser opfyldte deres Pligt og holde Veiene i tilbørlig Orden, er det nødvendigt at udruste den med fornøden Magt til at sætte sine Fordringer igjennem, og Commissionen finder Intet at erindre imod Oberst Wendts Forslag i Udkastets Bilag 1, hvorefter Indenrigsministeren ved Resolution afgjør enhver Tvist imellem Veicontrolsen og Amtet, efterat der er givet Amtsrådet Leilighed til at erklære sig over Sagen over de Grunde, det har til at vægre sig ved at fyldestgjøre Controlsens Fordringer. Commissionen anseer det for givet, at Controlsen ogsaa kan stille techniske Fordringer, f. Ex. om det Materiale, der bør benyttes til Kjørebanelen, og der vil saaledes igjennem Controlsen være givet Regjeringen

Leilighed til ogsaa i technisk Henseende at indvirke paa de communale Bestyrelser.

Det kan iøvrigt ikke betvivles, at den virksomste Control med Veienes Tilstand vil søges igjennem Offentligheden og de Veifarende, forsaavidt de stadige Tilsynsmænd, hvorover Regjeringen disponerer i Amtmændene og Politimestrene, ikke skulde gjøre deres Pligt, ligesom Amtsrådene heller neppe ville undlade at organisere et Tilsyn igjennem sine Medlemmer, hvilket allerede nu paa flere Steder er Tilfældet.

Endeligt vil Regjeringen have et virksomt Rådskab i sin Haand, ikke blot til at kontrollere Veivæsenets Bestyrelse, men ogsaa til at påvirke den, i en critisk Revision af dets Regnskaber. Det er ikke Commissionens Hensigt herved at anbefale som en endelig Ordning, at Veiregnskaberne i al Fremtid skulde have i Regjeringens Revision, men som midlertidig Foranstaltning, indtil en yderligere communal Udvikling har ordnet sig, skjønnes der Intet at være imod, hverken at Regjeringen foreskriver disse Regnskabers Form, eller hævder sig deres Revision, der under en kyndig og critisk Behandling vil kunne øve stor Indflydelse saavel i administrativ som i technisk Retning.

Commissionen troer sig ikke kaldet til at udtale sig om, ved hvilke Personer eller i hvilket Omfang Ministeren vil iværksætte Statens Tilsyn med Veiene, men det er dog naturlig Forbindelse med Commissionens Forslag at tilføie, at Omstændighederne i Overgangstiden turde gjøre det tilraadeligt, indtil videre at bibeholde en Veidirecteur og at foretage temmeligt hyppige Tilsyn samt af særdeles Hensyn til Veiregnskaberne's critiske Revision at lade disse revidere i det nuværende Veicontoir, hvor Personalet under Veidirecteurs Veiledning dertil er stillet, hvorved formeentlig vil kunne bevirkes en Reduction i de ordinaire Revisionscontoirer for Sager under Ministeriets 3die Departement, eller ialtfald det extraordinaire Tilskud bespares, som i de senere Aar har været bevilget til Revisionsværket.

Til Ministeriets 2det Spørgsmaal skal Commissionen i Genhold hertil tillade sig at indstille: